

Reactie op internetconsultatie wetsvoorstel 1 april aanmelding, toelatingsrecht en recht op studiekeuzeadvies in het mbo.

7 september 2015, E.A.M. Schöningh

Het wetsvoorstel beoogt te realiseren dat de overstap van jongeren naar het mbo goed verloopt en dat daarbij de positie van de student versterkt wordt. Het College van Bestuur erkent het belang van het verbeteren van de overgang naar het mbo en vindt het een mooi streven om de overgang verder te optimaliseren. Volgens het College van Bestuur draagt het wetsvoorstel hieraan bij.

Het College van Bestuur ziet voornamelijk het vervroegen van de aanmelddatum voor het mbo als een waardevolle interventie voor het voorkomen van vervroegd schooluitval van jongeren. Tijdens de zomerperiode zijn jongeren die een diploma hebben behaald veelal niet in beeld bij scholen. Deze jongeren zijn immers uitgeschreven bij de toeleverende school en vaak niet ingeschreven bij een mbo-instelling. Dit 'zomerlek' speelt vervroegd schooluitval in de hand. Het vervroegen van de aanmelddatum naar 1 april maakt dat jongeren bij de scholen in beeld blijven, waardoor scholen bij dreigend schooluitval tijdig in kunnen grijpen.

Wel wil het College van Bestuur benadrukken dat er in de omringende regio's reeds activiteiten zijn opgezet om de kans op 'zomerlek' te verkleinen. Vanuit ROC A12 is er bijvoorbeeld een programmalijn opgezet om in samenwerking met ketenpartners voortijdig schooluitval aan te pakken. Loopbaanoriëntatie, verzuimbeleid, plusvoorzieningen en ouderbetrokkenheid vormen belangrijke ingrediënten voor het terugdringen van vervroegd schooluitval. Het College van Bestuur streeft er naar om in de toekomst deze activiteiten verder uit te bouwen om tot een sluitende aanpak te komen. Het vervroegen van de aanmelddatum draagt hieraan bij.

De rol van de toeleverende scholen bij de overgang van leerlingen naar het mbo acht het College van Bestuur van cruciaal belang. Zij zijn immers verantwoordelijk voor het ondersteunen en het begeleiden van leerlingen naar een passende vervolgopleiding. Dit doen deze scholen door het aanbieden van diverse activiteiten op het gebied van loopbaanoriëntatie. Uiteindelijk dienen deze activiteiten te resulteren in een juiste studiekeuze. Door het vervroegen van de aanmelddatum dienen de toeleverende scholen deze activiteiten een andere plek in het onderwijs te geven. Dit vraagt bereidwilligheid. Draagvlak onder de toeleverende scholen ziet het College van Bestuur dan ook als een vereiste.

In het verlengde van voorgaande voorwaarde wil het College van Bestuur meegeven dat het recht op studieadvies voor de leerlingen die zich voor 1 april hebben aangemeld alleen als aanvullend advies dient te fungeren. De basis voor de studiekeuze van studenten is belegd bij de toeleverende scholen. Het risico op de invoering van het recht op studiekeuzeadvies is dat de verantwoordelijkheid om tot een studiekeuze te komen verschuift van de toeleverende school naar de mbo-instelling. Het College van Bestuur acht het daarom van belang dat het recht op studiekeuzeadvies alleen in specifieke situaties toegepast kan worden. Daarbij weegt het College van Bestuur ook mee dat het recht op studieadvies extra handelingen en activiteiten van het mbo vraagt. Het College van Bestuur verzoekt daarom om limitering van het recht op studiekeuzeadvies.

In het wetsvoorstel wordt het recht op toelating geïntroduceerd. Het College van Bestuur onderschrijft het feit dat het mbo-onderwijs voor iedereen toegankelijk dient te zijn. In lijn met

het toelatingsrecht pleit het College van Bestuur eveneens voor inschrijvingsbeperkingen. De praktijk heeft ons geleerd dat de opleidingsgeschiedenis van studenten en ontwikkelingen op de arbeidsmarkt bepalend zijn voor het al dan niet succesvol afronden van een opleiding. Hier moet met wet- en regelgeving op in gespeeld worden.

Met de invoering van het toelatingsrecht, wordt het toelatingsbeleid van mbo-scholen belangrijker. Als mbo-scholen specifieke opleidingseisen willen hanteren dan dient het bevoegd gezag dit voor 1 februari voorafgaand aan het komend schooljaar vastgesteld te hebben. Dit betekent dat mbo-scholen het toelatingsbeleid jaarlijks dienen te evalueren, bij te stellen, te actualiseren en vast te stellen. Het College van Bestuur ziet dit als een mooie aanvulling op de kwaliteitscyclus. Opleidingsteams worden hierdoor gestimuleerd om tijdig na te denken over de selectieprocedure en –criteria voor de opleidingen en wat dit betekent voor de opleiding.

Tevens wil het College van Bestuur nog meegeven dat scholen voldoende tijd en ruimte dienen te krijgen om de wetgeving te implementeren. Zo heeft het vervroegen van de aanmelddatum bijvoorbeeld gevolgen voor het onderwijs en administratieve proces; de intake-activiteiten dienen eerder in het jaar gepland te worden, er moeten leerlinggegevens uitgewisseld worden tussen vo-scholen, mbo-instellingen en gemeenten en de LOB-activiteiten moeten een andere plaats in het curriculum krijgen. Om dit te realiseren, hebben de scholen voorbereidings- en afstemmingstijd nodig. Het College van Bestuur ziet de datum van de in werking treding op 1 januari 2017 als de minimale benodigde implementatietijd.

Als laatste vraagt het College van Bestuur specifieke aandacht voor de uitwisseling van de leerlinggegevens. Het is belangrijk voor de overgang van leerlingen/studenten naar de diverse scholen dat er een eenduidig registratiesysteem gehanteerd wordt. Het College van Bestuur ziet daarvoor mogelijkheden voor het integraal gebruik van Studielink. Dit systeem heeft in het hoger onderwijs immers bewezen succesvol te zijn.